

[Ola Espersen.]

monopol, må vi imidlertid nøje forestille os følgerne heraf set i relation til den øjeblikkelige situation i landet.

Når jeg taler om den øjeblikkelige situation, så tænker jeg på den kamp om at komme til i æteren, komme til at præge udsendelserne, som eksisterer, den kamp, der finder sted såvel fra politisk side som fra kommerciel side. Den har sine udslag i oprettelsen af flere og flere lytterforeninger og disses krav om at komme til orde, og den har naturligvis også sit udslag i forskellige ønsker om en ændret opbygning for at muliggøre reklamer i Danmarks radio eller en anden institution. Der er tanker om eller der er oprettet Arbejdsgiveres Lytterforening og Aktiv Lytterforening, der er tale om en ny lytterforening, der hedder Socialistisk Lytterforening. Det viser alt sammen, hvilke tilstande vi kunne komme i, hvis vi ikke meget nøje overvejer fordelene ved at bevare det nuværende system.

Hvis vi først bryder samfundets eneret, så vil der komme berettigede krav fra mange, mange forskellige private selskaber og fra mange organisationer om at komme til. Vi ville kunne ende i hollandske tilstande, hvor man på en måde har atomiseret sendetiden; man har delt den ud til en lang række organisationer — til gavn for ingen og slet ikke til gavn for kvaliteten.

Jeg skal være den første til at erkende, at der for tiden er vanskeligheder omkring styringen af Danmarks radio, uden at jeg dog mener, at dette har haft afgørende indflydelse på programmernes kvalitet. Men vi må gøre os klart, at også efter forslagsstillernes forslag skal der en kontrol til, en kontrol med alsidigheden, og det vil sige, at en eller anden form for radioråd, det undgår vi ikke, en eller anden form for offentlig styring undgår vi ikke. Om denne bliver god eller dårlig, afhænger ikke så meget af ordningens detaljerede indretning som af dem, der deltager i styringen.

Omkostningerne ved nye sendere er store. De er lige beregnet til 225 mill. kr. Hertil kommer studie osv. Vi kan roligt sige 1 mia kr. Det er næppe det, der er brug for lige i disse tider. Det bliver naturligvis — det kan ikke undgås — dyrere at høre radio og tv, og i samme omfang det bliver dyrere, i samme omfang mister dette det mest demokratiske

kulturgode, vi har, sin værdi, fordi det simpelt hen bliver vanskeligere for en række borgere at høre det, at have tv, at betale licensen osv.

Nu kunne man hævde, at der ikke blev tale om en fordyrelse. Man kunne tænke sig en eller anden form for reklame, og det er vel det, der alene er tilbage, hvis man skal have flere sendestationer. Men det danske reklamemarked er alt for lille til at bære mere end højst 20-30 pct. af, hvad en ordentlig ny organisation med henblik på radio og tv ville koste, så vi ville ikke undgå en licensordning alligevel.

Så kunne man selvfølgelig tænke sig, at man blot brugte flere penge på reklamer fra reklamebranchens, fra erhvervslivets side, men dette er næppe til at forestille sig, og i øvrigt ville det jo kun betyde højere priser på forbrugergoderne. Vi kan derfor ikke se, at dette skulle være en rimelig udgang. Vi ville under alle omstændigheder få en fordyrelse for forbrugerne og gøre dette gode mindre demokratisk.

Hermed har jeg sådan set også taget stilling til fremskridtspartiets forslag, for det er jo i sidste ende baseret på, at vi skal have reklamefinansiering. Det siges oven i købet, at denne finansiering skal være 100 pct., alt skal betales af reklamer. Når man ved, at Danmarks radios budget i dag ligger på 670 mill. kr., og når man ved, at det samlede budget for reklamer her i landet — alle de penge, der bruges på reklamer i dagblade, magasiner, fagblade osv. — andrager 1,1 mia kr., så er det, man altså siger fra fremskridtspartiets side, at ca. halvdelen af denne ene milliard kroner fremover skal bruges af tv og radio, hvis der skal være en 100 pct.s reklamedækning af en kvalificeret form for radio- og fjernsynsorganisation. Det er klart, at det er en helt urealistisk tanke. Det svarer som så mange andre økonomiske beregninger og forudsætninger godt til fremskridtspartiets tidligere politik og tidligere bemærkninger til lovforslag, men det svarer ikke under nogen omstændighed til realiteterne.

Derfor er det socialdemokratiets standpunkt, at vi er negative over for de fire partiers forslag, og at vi ganske klart må afvise det forslag, der er kommet fra fremskridtspartiets side, som i sidste ende er et forslag om, at Danmarks radio overgår til reklame-